

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska Poljanska cesta št. 32.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je na Poljanski cesti h. št. 32.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 51.

V Ljubljani, v petek 1. marca 1884.

Letnik XII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 29. februvarija.

Obe zbornici državnega zbora ste imeli danes sejo; na dnevnem redu gospodske zbornice so manj važne reči, zbornica poslancev pa je obravnavala že bolj obširne reči. Od gospodske zbornice sklenjena postava o Lobkovičevem fidejkomisu izročila se je justičnemu, predlog o uravnavanju javnih zastavnic pa obrtniskemu odseku; potem se je brez ugovora potrdila postava, ki zadeva krajno železnico iz Poříča do Žaljna. Ravno tako so se brez posebnega ugovora potrdile premembe, ki jih je sklenila gospodska zbornica pri postavi o dolžnikih, kateri ne morejo plačati svojih dolgov. Samo dr. Magg je pri § 4 ugovarjal neki premembi gospodske zbornice, ki jo je pa vladni zastopnik dr. Steinbach prav jasno in temeljito opravičeval. Pri glasovanju bil je ta paragraf sprejet po nasvetu gospodske zbornice s 108 glasovi proti 75. Iz tega je razvidno, da je danes manjkalo še veliko poslancev na obeh straneh. To se je pokazalo tudi pri nasvetu, naj se ta postava reši danes še v tretjem branji, za tak nasvet morate glasovati vsaj dve tretjini navzočih poslancev, ki jih pa desnica ni imela, in tako se je moralo tretje branje odložiti za prihodnjo sejo.

Na vrsto je prišla potem postava, ki za zemljiščni zaklad dovoljuje deželni Koroški brezobrestno posojilo 130.000 gld. na leto za čas od 1884 do 1895. Ta postava je obveljala brez ugovora tudi v tretjem branji.

Obširnejši razgovor se je pričel o postavi, ki vreduje pravice lastnikov jam za izdelovanja petroleja v Galiciji in Bukovini. Liberalna stranka hoče pri tej priliki Poljakom brati hude levite; zato se bo dotične razprave vdeležilo toliko gubernikov, da še splošna obravnava danes ne bo sklenjena. Že zdaj so se zoper postavo vpisali Weeber, Menger, Matscheko, za njo pa Dzvankovski in Chamiec. Desnica libe-

ralcem ne bode branila govoriti, zato bo še le v prihodnji seji, to je, v torek sklenjena splošna razprava.

„Deutsche Wacht“.

Na koncu današnje seje izročil je poslanec Foregger zbornici interpelacijo do justičnega ministra dr. Pražaka zaradi celjskega nemškutarskega lista „Deutsche Wacht“. Ta list je bil namreč v mesecu maju l. 1883 konfisciran in je državno pravdnništvo prosil, da bi smel napraviti drug natis. Državno pravdnništvo pa mu tega ni hotelo dovoliti. Vredništvo se je zaradi tega s pritožbo obrnilo do ministerstva, ter ga prosilo, naj poduči državno pravdnništvo, kako se mu je obnašati. Pa ministerstvo še do zdaj ni rešilo dotične pritožbe. Zato Foregger in tovariši ministra vprašajo, kako opravičuje ravnanje državnega pravdnništva, in zakaj ne zabranjuje nepostavnost, ki mu prihajajo na znanje?

Gospoda pozablja, da so njih politični tovariši v prejšnjih časih še veliko huje ravnali z nasprotnimi listi.

O delovanju državnega zbora

pisarila je te dni „Deutsche Zeitung“, da bode letošnja sesija sklenjena 4. ali 6. aprila. Temu nasproti pa „N. fr. Presse“ včeraj zvečer poroča, da bode ta sesija dalje trpela kakor lanska; pred veliko nočjo bo komaj dovršen letni proračun, ki pride v dobrem tednu v obravnavo, potem pa ima zbornica rešiti še mnogo jako važnih in potrebnih reči, kakor duhovensko kongruo, obrtniško postavo o pomočnikih in učencih, postavo o zavarovanju delavcev proti poškodovanju in pristojbinsko postavo, ki ima pa med poslanci toliko nasprotnikov, da bode težko kaj ž njo. Ako bo imela zbornica vse to rešiti, potrebovala bo gotovo jako veliko časa, zato pa je vlada neki že pripravljena na to, da se deželni zbori letos snidejo še le na jesen, in da za deželnimi zbori pridete na vrsto delegaciji, ki boste letos zborovali zopet v Budapešti.

„Irredenta“ se širi.

(Konec.)

Vsled novih šolskih postav so morali seveda tudi isterski Slovani šolski davek plačevati, in še le sedaj dale so se jim tu pa tam slabe jednorazrednice, med tem ko je Lahom večrazrednic ostajalo. Kolikor nam je znano, je še najugodnejše v šolskem obziru za puljski in vološki okraj, dasi ravno tudi tukaj laške šole hrvaške večinoma prevladajo. Jako hudo stališče imajo naši bratje v političnem okraji poreškem (Parenzo). Poreč leži ob morji in je, kakor vsa pomorska mesta sploh, italijansko gnjezdo, kjer „irredenta“ gospodovalno za mizo sedi. Dasi tudi je prebivalstvo večinoma slovansko, vendar nima niti jedne slovanske šole. Menda bi jim bilo škoda denarja, za italijansko dekliško šolo v Poreču, katero komaj 20 deklic obiskuje, (saj tako se nam poroča), pa ni škoda na leto tisočakov, ki se za prazne klopi izmetavajo.

Še žalostnejše je v Buzetu in okolici. Tukaj je v mestu (laški Pinguente) trohica Italijanov, ki so izvrstno s svojimi šolami preskrbljeni. Hrvaška deca nima ničesar. Duhovnikom, ki so prostovoljno v slovanskem, oziroma hrvaškem jeziku podučevali nevedno mladino, mignilo se je iz Trsta, naj podučujejo v laškem jeziku; ker pa zavedni gospodje tega niso hoteli — prepovedali so jim šolo! To je toraj ravnopravnost „irredenti“ na ljubo!

Krajem, ki nimajo ni jedne italijanske družine, nasiljujejo se italijanske šole, kakor se je to zgodilo v Baderni, Fontani in v Materadi. Tjekaj je treba gledati, da dobodo slovanske učilnice, in zato bi bila jako potrebna zadruga v povzdigo domačega šolstva.

Glavno mesto Istre — Pazin — tudi nima še nobene čisto slovanske ali hrvaške šole. Normalke so laške, gimnazija nemška, učenci pa po večini Slovani (Hrvatje in Slovenci). Kako bi bil napredek

LISTEK.

Valerija.

Povest iz četrtega stoletja.*).

(Zapisa Ljubljanski.)

I.

Ljubezen do svetá.

Kolikor časa svet stoji, in si na njem človeški rod zemeljsko svoje življenje obrača po svojem okusu, si niste bili morebiti ljubezen do svetá in zaničevanje do svetá nikdar v tolikem nasprotju, ko o času, v katerem je mogočno in ošabno kraljevstvo nevernih Rimljanov hitrih korakov dirjalo proti razpadu in s kraljestvom tudi državna vera ter nastopalo neverstvo. V verskih ozirih po svojih malikovalskih duhovnih duševno oslepljeni Rimljani so ošabno in odločno odbijali od sebe in od svojega kraljestva vero sv. križa, ki jo je nebeški Sin prinesel iz nebes, v blagor in zveličanje človeškemu rodú, in so z vso silo svoja ljudstva silili v tempeljne, darovat malikom; one neubogljive pa, ki so odločno in po-

gumno odbijali spoznano smešnost (v resnici častenje bogov in boginj ni bilo nič drugega), in ki so se kristjane imenovali, — so skrbno zalezovali, prijemali, pred sodbo tirali in na edino besedo: kristjan sem! — po samovolji cesarjev in po državljskih postavah jemali jim po najgrozovitnejših mukah življenje.

Ogromno je število takih, ki so, sv. križu zvesti, zasramovali smešne, s človeškimi rokami storjene bogove in boginje, kakor nam sporočuje sv. zgodovina; do 15 milijonov nam ona takih našteva. Iz te velike številke pač lahko spoznamo, s koliko silo so se pa tudi kristjani vstavljali mogočni roki Rimljanov, da so ti njih toliko neusmiljeno pokončali. Sila rodila je nasprotno silo. In vendar kakšen je bil vspeh truda Rimljanov? Poznamo ga dobro! Malikovalsko rimsko kraljestvo je razpadlo in na njem ter iz njega je narastlo krščansko.

Sosebno ljuto se je v že številne kristjane zaganjal zadnji očiten preganjavec kristjanov, cesar Dioklecijan, ki se je iz navadnega vojaka prospel do cesarskega prestola. Po vsem svojem velikem cesarstvu razpošiljal je svoje zveste privržence, ki naj bi s pomočjo ovaduhov zasledovali kristjane, in ako bi ktere zasačili, na mah jih pokončali. V Rimu, kjer je od početka kot v glavnem mestu rimskega cesarstva gospodoval, je pa še sam občeval s

takimi nevredneži in ovaduhi, ter obljubljeval in dajal zdatna darila onim, ki bi mu bolj odlične osebe ovaditi zamogli. Lahko si mislimo, s kakošno sladkostjo so se taki neverni ovaduhi trudili, da zasačijo sosebno kakega imenitnega, na visoki stopinji državljskega življenja stoječega, ali pa kakega bogatega kristjana, ker razun časti in hvale je mnogokrat v takem slučaju ovaduhu pripadlo tudi posestvo onega kristjana.

„Kaj! — Je li mogoče? — Resnica? — O neumrljivi bogovi! — zdihuje takih Dioklecijanu zvestih ovaduhov eden, imenujmo ga imenom: Pirata, — o neumrljivi bogovi! — zdaj spoznam, odkod vaša jeza in naša nesreča! Ne le v višjem ljudstvu, tudi ne samo v višjih krogih in boljših rimskih rodovinah, celó v cesarski rodovini, — na prestolu zaničujete se vi! in moli se zaničevani križ, moli se Bog kristjanov! — Toda tiho, mirno in previdno!“ — zdihe vnovič ta ovaduh, — „da se ne prenamaglim, ne premotim, ker potem utegnili bi v plačilo moje zmote moja glava priti na vrsto!“

Nikakor ne gre temu cesarjevemu ovaduhu, po časti in premoženju željnemu Pirati iz srea in iz spomina, kar je videl; oni jutranji prizor stoji mu vedno pred očmi; opazil je bil namreč slučajno, — kar bi se mu do smrti nikdar ne bi bilo sanjalo, — da zahajate k ponočnim shodom kristjanov na skriv-

*) Glej Philipp Müller: Die Römischen Päpste II. G. Hilpisch: Die Tochter Diokletians. Donin: Omnipotentia.

mogoč, ako se mladina nikdar v gladki razumljivi materinščini ne podučuje, temu mora vedno le po tujih, popolno neznanih jezikih iskati bodoče modrosti? Kar bi se na podlagi materinščine v dveh ali treh letih lahko mladina naučila, truditi se mora po štiri, po šest let, pa še ni zaželenega uspeha.

Obrnimo se na levo ali na desno, na sever ali na jug, povsod eno in tisto. Slavjanska deca se muči v tujem jeziku. Učitelji opravljajo Sisifovo delo, koristni nima razun petorice italijanskih družin nihče, pač pak ogromno škodo cela slovanska Istra. Mar li naj take žalostne razmere vekomaj trajajo? Istra je slovanska in večinoma naše vere, mora nam toraj ohranjena biti; nevarnost je pa velika, in Italijani so že in bodo še vse storili, da nam Istro izneverijo. Kdor ima šolo, ta je gospod, je tako resnično, kakor dvakrat dve je štiri.

Kjer se Italijanom ni posrečilo svojih šol vriniti, skušali so zatreti tudi že obstoječe slovenske šole, kar se jim je tudi tu in tam posrečilo. Kajti šole so po nazorih teh ljudi samo za omikane laške prebivalce. Slovanom so po njihovem mnenju šole nevarna vpeljava. Lahko bi Slovan, po šolah prebrisan, svoj žalostni stan, položaj, katerega v Istri zavzema, spoznal, ter se ga danes ali jutri otrešel. Kakor so nekdanj grajščaki misel radi gojili, da je za-nje nad vse koristno, ako kmet čisto nič ne zna, tako je tudi sedaj v Istri.

Lahi in lahoni bodo tamkaj tako dolgo gospodarili, dokler Slovincem in Hrvatom zbuženim po narodni šoli ne napoči zlata jutranja zarja, ko bodo bratje vstajati jeli, ter rušiti težke verige dušne in telesne sužnosti, v ktere jih je lahonska brezobzirnost in samopašnost ukovala. Slavna vlada v Trstu pa tako postopanje od lahonske strani naravnost podpira. Ona si pa s tem redi le kačo v nedriji, ktera bo svoje dni strupeni zob proti Avstriji obrnila.

Najprva pogodba, da se nam Istra ohrani, so toraj narodne šole. Da se ljudje v domačem jeziku prvih vednosti, ki so dan danes vsakemu kmetu potrebne, priučijo, bodo sami jeli na to delati, da bodo uradi prisiljeni, obče vati z njimi v jeziku prebivalcem razumljivem. Pa tudi vlada, ako hoče po zapovedi svojega vrhovnega načelnika, našega presvitlega cesarja pravična biti, morala bi pri podeljevanju služb v prvi vrsti strogo na to gledati, da dotični kandidat, naj si že bo potem pri političnem, sodnijskem, ali davkarskem uradi, popolno znanje slovensčine veljavno dokaže. Tacih kompetentov si ji ne bode manjkalo, in dobro, ako jih ni v Istri, tem bolje za nas, kajti Kranjska ima že preprodukcijo dobro izšolane mladine za vse tri stroke in tudi so vmes, ki so hrvaščine zmožni.

Naj vlada le resnobno voljo pokaže in vse drugo pojde samo po sebi, in Istra bode naša in avstrijska ostala, ob enem pa se bode tudi strupeni kači „irredenti“ tamkaj enkrat za vselej glava strla, ktera s posebno slastjo drago življenje Njegovega veličanstva cesarja Franca Jožefa zalezuje!

Bodočnost Evrope.

(Dalje in konec.)

Posamezne države so prišle ob vso moč in veljavo, imele so pa lastno vlado in opravo in to je trajalo še za časa rimskih cesarjev, čez Judijo n. pr. so postavili kralja Herodeža itd. Še le pozneje, ko so se ljudstva po kupčiji seznanila in približala, osnovali so jednotno državo, in vsi svobodni državljani so dobili rimsko državljansko pravo.

Evropska ljudstva niso toliko različna, kakor so bili nekdanj rodovi živeči ob sredozemskem morji. Tam so bili Semiti, Chamovci in Arienci mirno združeni, poslednjič so bili še vsi po veri združeni. Sedanja evropska ljudstva so si vsa v sorodstvu, tako, da se Kitajec čudi, kako da mora biti toliko prepira v Evropi, ker so si Evropejci vendar-le podobni v svojem mišljenju. K temu pa še pride, da je novejša kultura veliko močnejša in bolj stalno vkoreninjena mimo stare, ki se je vzdigovala le kakor otok iz morja barbarstva, s katerim je bila obdana od vseh strani, ter ni imela tako silnega orožja v brambo, kakor moderna, tudi promet in obče vatanje je veliko silnejše mimo onega, katerega je stari vek imel v tem oziru. Nepristano delujejo moči, ki odbranijo vse posebnosti evropskih narodov, časi niso tako daleč, ko bodo pri vseh evropskih narodih enaki nazori razširjeni.

Priča tega so nam mednarodne družbe delavcev in denarni promet, misel, ki tukaj preoblađa, je merodajna za vse kroge v Evropi. Misel se nepristano zamenjuje z mislijo, dasiravno se ne poslužujejo latinščine, kakor v srednjem veku. Najvažnejši kulturni jeziki so razširjeni po Evropi tako, da se proizvodi učenjakov po vsi Evropi beró v izvirnem jeziku, nepristano se prestavlja iz jezika v jezik, ako n. pr. izide kaka knjiga v daljni Ameriki, kmalo jo imajo izobraženi vseh narodov v svojem jeziku.

Narodnost do skrajne meje tirana prevrže se v grdo sebičnost, vse druge narodnosti razen svoje zaničuje in zmetuje, ne zmeni se za pravico in poštenje do drugih narodnosti. S tem se pa ravno pričinja najhuji boj za obstoj narodnosti, in v tem se odlikuje posebno naša doba, močnejši zatira slabejega, napad podi odbran in tako nastane boj vseh proti vsem.

Ljudje imajo tudi trde butice, za pravico in resnico ne marajo, še le obča beda jih spameti in zmodruje. Ko bode Evropa po vsem telesu krvavela, potem bodo še le narodi spoznali, da so bratje med sabo. Vendar mi živimo v tej dōbi, v kateri se vse to pripravlja; bližamo se namreč dōbi, v kateri se ima po britkih izkušnjah zediniti vsa Evropa. Dvoje potov nas tje vodi. — Državna zveza v Evropi, ali pa vojaška silovlada, prva se vrši mirnim potom, a druga je silovita.

Še nekaj je, kar sili evropska ljudstva k zedinjenju. Evropa ne bode mogla obdržati se na ti visočini, na kateri je sedaj in ne bode mogla gospodarovati po vsem svetu, kajti po drugih delih sveta se snujejo ogromne države, ki ne obsegajo posameznih dežel, marveč cele zemljine, tako n. pr. zedinjene države v Severni Ameriki, Brazilija v Južni Ameriki, Avstralija, Rusija, posebno kot velelast v Aziji, Kitajska, Angleška svetovna država.

meznih dežel, marveč cele zemljine, tako n. pr. zedinjene države v Severni Ameriki, Brazilija v Južni Ameriki, Avstralija, Rusija, posebno kot velelast v Aziji, Kitajska, Angleška svetovna država.

Ako stara Evropa noče odstopiti, mora se zediniti tako ali tako, le kakor državna zveza bode imela še besedo na svetu. Dobro, a kdo bode ljudi tje pripeljal, koga bodo poslušali, ako jih bode učil spravedljivosti, prizanesljivosti in modrosti? Vendar obupati ne gré, v sredi Evrope je sedaj mogočna država, ako bi se ta prišla federalizma in ga vvedla, bi dosegla gotovo večjo slavo in zaslugo za človeštvo, kakor l. 1866 in 1870, obvarovala bi svobodo ne le sebi, ampak tudi Evropi.

Ali je pa sedanje nemško cesarstvo pod pruskim vodstvom sposobno sprejeti tako blagotvorno misel, in jo nesebično izpeljati? Kaj nas uči zgodovina o tem? Kdo razume, kdo zna politiko, ki se snuje tajno po kabinetih? Svet le toliko zvé, kolikor se zljubi merodajnim krogom to naznaniti, dostikrat se oznani marsikaj le zato, da se pravi namen zakrije in da se ljudje, ki mislijo vse vedeti, toliko bolj speljujejo na napačno sled. O minulih časih smo veliko bolj podučeni, kakor o sedanjih, kadar namreč odstopijo iz pogorišča sveta tisti, ki snujejo svetovno zgodovino, potem se še le svetu oznani, kaj so nameravali, ali pa še tačas ne, morda svet še le stoletja po njih smrti spozná, kakšni so bili. Po tem ovinku podajmo se zopet na zgodovinsko polje, ktero je jasno pred nami.

Tako federalno zvezo z vrhovno oblastjo na čelu je imel srednji vek. Nekdanje rimsko-nemško cesarstvo je bilo taka mednarodna zveza držav z vojujočo silo na čelu. Nekdanje rimsko-nemško cesarstvo je bilo mednarodno, in ker je katoliška cerkev tudi mednarodna, je bila ozka zveza med obema upodobljena z dvojnimi mečem, v duhovni in svetni oblasti. Človeštvo v sedanjem veku, ki je imelo po preselovanju narodov vsekako veliko nemške krvi med sabo, je spoznalo važno korist, ki izvira od tod, da je višja oblast dosti močna braniti in varovati slabega, ohraniti mir in pospeševati obče blagostanje. Priča tega nam je Dante, iz njegovih del se misli srednjega veka prikažejo še enkrat v svitli luči, on nam še le prav oceni politiko nemških cesarjev v dōbi, predno so Habsburžani zasedli nemški prestol.

Kdor tako tesno meri po narodnem kalupu dōbo nemških cesarjev, temu je zgodovina neznana dežela, v kateri je popolnoma tujec. Ako bi sprejelo sedanje nemško cesarstvo ulogo nekdanjih rimsko-nemških cesarjev, potem bi smeli govoriti o miru v Evropi, manjše in večje države bi se ga oklenile, ker bi bile varne pod njegovim zaščitjem, a nemško cesarstvo bi se moralo popolnoma odpovedati osvojitilni politiki, in druge države bi ji morale zaupati. Vendar zaupanje se ne dá zaukazati, marveč se mora zaslužiti in pridobiti, za to je treba dlé časa, modre in previdne vlade, kar se tiče nemške države. Še le, ko bi taka zaveza postala stalna in gotova, potem se dajo znižati vojaška bremena, ker država bi bila sama na sebi dosti močna, da bi v

nem tudi žena Dioklecijanova, Priska z imenom in njegova hči, cesaričina Valerija; in da njiju spremlja višji vojak, ki mora toraj tudi skriven kristjan biti.

Bili ste se v resnici pokristjanili cesarica Priska in cesaričina Valerija, redno ste zahajali k molitvam in duhovnim opravilom kristjanov, ktere so ti imeli navadno o ponočnih urah; hodili ste po skritih in tudi domačim neznanih stopnjicah iz cesarske hiše v katakombe, in prihajale ste po ravno tej skriti poti o jutranji zariji nazaj v cesarsko palačo.

Kaj nam pa pomenja in pred oči stavi beseda: katakombe? Katakombe so veliki podzemeljski prostori zunaj rimskega mesta in v okolici; kako so nastale prav za prav te velikanske votline v sredi zemlje, se natančno in zanesljivo določiti skoraj ne dá. Prva misel učenjakov je bila ta, da so te podzemeljske votline skopali Rimljani. Mesto Rim se je namreč sčasoma ter polagoma bolj in bolj širilo in zvečevalo; za razna in mnoga zidanja so potrebovali obilo peska in kamenja. Kje dobiti to? Kje drugej, ko v zemlji? In tako so Rimljani kopali po svoji potrebi in nastale so te zemeljske votline. Druga misel poznejših učenjakov je pa ta, da so te votline izkopali kristjani sami; umorjene svoje sobrate bi bili radi pokopali, in v to so zunaj mesta na svojih vrtovih kopali v to pripravne prostore daleč v zemljo, na globoko in v daljavo, da

so svete mučenike bolj varno potem tukaj pokopavali. Naj je že misel učenjakov prava prva ali druga, za našo povest ta učenostna različnost nima nobenega pomena; ampak nam zadostuje resnica, da katakombe so bile in da vemo, kaj so katakombe. Da so bile pa v resnici katakombe, je istina; kajti še dandanašnji se vidijo in učenjaki s svojimi preiskavami in s svojim kopanjem vedno še nove zasledujejo.

V teh katakombah, pred nevernimi in Jezusovi veri sovražnimi Rimljani bolj varno skriti, so toraj kakor v varnem zatišju verni kristjani se zbirali v ponočnih urah k molitvi in k praznovanju svetih skrivnost. Tú semkaj, v katakombe, zahajali ste toraj tudi cesarica Priska in cesaričina Valerija k svetim cerkvenim opravilom, spremljani od višjega vojaka, kristjana.

„O vi neumrljivi bogovi in boginje! — vi zaničevani varuhi in dobrotniki mogočnih Rimljanov, vas kličem na pomoč, da mi s svojo pomočjo pripomorete priti do zanesljive sledi in prepričanja, da je resnica, kar sem opazil; — resnica, da ste cesarica in cesaričina kristjani!“ — zdihuje v svoje malike zaverovani Pirata in v ta namen bogovom daruje.

„Hvala vam! neumrljivi bogovi in boginje! — Zdaj vem, kaj imam storiti! — Da! vem!“ — zakliče si pogumno; — „Vem! kaj bom storil! Naj

velja, kar hoče, jaz moram in hočem po kateri koli si bodi poti priti k onim nočnim shodom; tamkaj se bom lahko z lastnimi očmi prepričal, kar sluti zdaj le moje srce, in kar so moje oči le kakor v neki megli videle pri oni jutranji zariji!“ —

„Ali kako tje priti?“ — In tudi to, kakor je pozneje Pirata kot resnico pritrjeval, je zvedel pri svojih bogovih. Po dolgem, neutrudljivem, hinavskem in skrivnem popraševanju prišel je na sled, s kakimi pozdravi se pozdravljajo kristjani o onih ponočnih shodih pri vstopu v katakombe, da se ondi stoječim čuvajem razodenejo kristjane in njim potem ti dovolijo vstopiti. Zdaj vé dovolj! Le pogum in srečo junaško! — Dobro se zavije v obleko, podobno oni, v kakoršni so kristjani k skrivnosti prihajali; dobro si zakriva obraz in s priučenim pozdravom prihlini si vstop v katakombe, ter pristop v družbo k službi Božji zbranim kristjanom. Pohuljeno se vdeležuje svete službe ta krvoločni ovaduh Pirata po vnanje; njegovo oko se pa krčevito ozira po zbrani družbi in išče svoji dozdevni žrtvi; lahko mu je bilo tudi iskati svoji žrtvi, ker mnoge luči dobro razsvetljujejo podzemeljske votline.

Da! da! — Resnica! — Srámota! ko v tihi molitvi utopljeni vglada obe gori pri altari, blizo mašnika, ktere je tako krčevito in zaželeno iskalo njegovo hudobno oko. Oko mu iskri, srce mu vdarja in nikakor mu ni ostati na tem sv. kraju, ker želja

kozji rog ugnala vsakega, kdor bi si upal kaliti mir.

Taka močna država je bila Avstrija pod cesarjem Francem I, ko brez dovoljenja z Dunaja ni smela počiti puška od nemškega, severnega morja do skrajne točke v Siciliji. Kaj tacega namerava tudi sedanji nemški cesar in njega premeteni kancelar knez Bismark. Ali kakšna razlika je vendar med Avstrijo in Prusijo in med cesarjem Francem in Friderikom Viljemom!

Mir v Evropi, po človeško rečeno, visi kaj na tanki nitki in stalni mir se nam prikazuje še le v nekaki megleni daljavi, ohraniti mir se vse v Evropi od nog do glave oborožuje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. marca.

Notranje dežele.

Levičarji si pripirajo novo blamažo, ki se jim pa zaradi tega potrebna zdi, da se dr. Herbsta mandat z njo ohrani. Sedaj ne nameravajo nič manjšega, kakor v državnem zboru predlog staviti, da se *česka kraljevina razkroji* na dva dela, v nemškega in českega. Predlog izdelal je dr. Rus in ne bo dolgo, da bomo toliko, ako ne še več čitali o Rusovem predlogu, kakor smo pred štirinajstimi dnevi o Wurmbrandovem. Z ravno tisto pravico, kakor bodo levičarji ali nemški Pemci zahtevali za se nemške okraje po Čeahah, zahtevali bi avtonomisti lahko dolence-štajarske in južno-koroške okraje za-se, da se namreč vsi okraji od sinje Adrije pa Šent-Gottharda pri Gradu, dokler naše pleme sega, in od Celoveca pa do reke Kolpe združijo v administrativno skupino s cesarskim namestništvom za vse slovenske pokrajine v Ljubljani. Ako se to nemškimi Pemcem dovoli, dovoliti bi se moralo iz stališča enakopravnosti tudi nam, kajti v Avstriji je navada, da imajo državljani enaka bremena; enaka bremena zahtevajo pa tudi enake pravice v uradu in pri sodnji. Slovenci ravno tako gmotni in krvni davek odrajujemo, kakor nemški Pemci, ako se toraj unim poda kos kruha, zakaj bi se nam ne podal. Kdor reče „A“ mora, tudi „B“ reči, drugače je nedosleden. Sicer se pa ravno ni bati, da bi levičarji zmagali s svojim predlogom, kajti sedaj bodo razven nemškopemskih poslancev vse druge nemške, slovanske in laške poslance proti sebi imeli in to iz čisto naravne posledice, ker se bodo bali, da ne bi Moravanom na misel prišlo Šlezijo k Moravi zahtevati, da se morda tudi Čehi sporazumejo ter bodo zahtevali priklop Morave in Šlezije v jedno administrativno celoto k Čehom; da morda Poljaki ne bodo hoteli prisvojiti si Bukovine, Gorenje-Avstrije, Solnograda, nemški Štajarci pa za odškodnino zgube slovenskih pokrajin morda celo Korotana. Si bo morda kdo mislil, da je to bolna domišljija. Ne! Prav nič družega, kakor čiste in gole posledice, ki izvirajo iz enega in tistega vzroka. Da se pa ravno te za- branijo, dvignil se bo rajši ves ostali državni zbor proti pemski levici, kakor da bi v nameravani razkroj privolil.

Na Solnograškem pride letos celo četrti razred na vojaški nabor, ker je odhod od vojakov menda tolišen, da ga ne bodo zamogli z novinci pokriti, kolikor se jih bo v prvih treh razredih nabralo. Iz tega vzroka se v vojvodini Solnograški

letos četrtorazredniki ne bodo smeli ženiti do vojaškega nabora.

Iz *Zagreba* prišel je telegram, ki pravi, da je sedmoraški stol 54 uradnikom ogerske državne železnice, o katerih je „Slovenec“ nedavno v dopisu iz Zagreba poročal, da se jim je na Hrvaškem volilna pravica odrekla, na podlagi njihovega imenovanja za državne uradnike, za kar jih sedmoraški stol smatra in so si toraj z dotičnim dekretom tudi domovinsko pravico pridobili — pripoznal volilno pravico v deželni zbor. Čudna je pa res logika pod krono svetega Štefana. Ko so Hrvatje zahtevali, da se mora pri državni železnici kakor državnemu uradu na hrvaški zemlji tudi v hrvaškem jeziku uradovati in ne v madjarskem; rekli so Madjari, da je državna železnica privatno podjetje ogerske države in njeni uradniki privatni in ne državni uradniki in kot takih se jih ne more siliti, da bi hrvaško uradovali. Hrvatje so bili s tem zadovoljni, ker so morali biti. Sedaj so se pa tudi tega načela držali, ter so jim, kakor tujcem, volilno pravico odrekli, toda glejte, ker gré za volitve, so iz privatnih uradnikov kar čez noč postali državni uradniki, kterim se mora volilna pravica pripoznati. Reč je nekako ravno taka, kakor Madjarjev kozuh; pozimi ga nosi, kakor jih nosimo pri nas, poleti mu pa kosmatine na solnce obrne in ga narobe nosi.

Tisza je gledé *Hrvaške* in ondašnjih razmer „gladke rokvice“ nataknil in ravno zaradi tega mu pa „Agramerica“ ne zaupa. Ta pravi, da mu madjarska opozicija očita breznačrtnost v oziru na Hrvaško, Hrvatje se pa ravno bojé, da si je Tisza le prejasen in določen načrt napravil. Vlanska grbska nezgoda storila ga je opreznega. Malo sicer govori o Hrvaški, ali kedar govori, govori jako spoštljivo in dobrohotno in pravi, da mu je pred vsem drugim postava na sreč. Tudi proti regnikolarni deputaciji nima nikake nevolje in želi Hrvaški dolgo in prav ustavno življenje obdarjeno z vsem blagoslovom, kar ga je le doseči mogoče. Zato pa tudi sam načrte postav pripravlja, s kterimi bo Hrvaška dragocene železnice v last dobila. Tisza si na videz povsod prizadeva, da bi strah na posledice lanskih izgradov popolnoma zatrl in bi se rad vsemu izognil, kar bi le količkaj bodoči neslogi med Hrvaški in Ogorsko povod dajalo. Ako bi se kljubu temu boj pričel, hoče Tisza tudi za ta slučaj pravno čist ostati. Pri vsem tem pa ne obrne oči od hrvaških zadev in na vladno mašino pa pazi z Argovimi očmi. Smelo se sme trditi, da ga niti nejeđen dogodek na Hrvaškem ne bo iznenadil.

Iz *Mostara* prinaša brzojavna žica, da se je ondi našel človek, po kterem so v poslednjem času posebno politične oblastnije večkrat povpraševale. To je namreč tisti Lipovac Knežević, o kterem smo še poslednjič omenili, da je hotel iz Bulgarije preko Srbije v Bosno vreči gorečo baklo uporo, katero je pa srbska vlada prestrigla. V Mostaru sedaj obiskuje vse tiste odličnjake, ki so se bosanske-hercegovačke ustaje vdeležili. Je sicer prost, kljubu temu ga pa redarstvo več ne pusti izpred oči. Knežević je ruski podanik in se je tudi srbskega ustanka vdeležil.

Kakor smo omenili lansko jesen, tako se je sedaj zgodilo. *Železnica Mostar-Metković* predložila se je v zbornici poslancev dotičnim strokovnjakim odborom v pretres in se bo izvestno še to spomlad delati začela. Naj bi se pač pri tej priložnosti ne gledalo na krajcar, ter naj bi se nameravana proga do adrijskega morja speljala in ne le do Metkoviča, kajti železnica bo v neposredni zvezi z morjem več ko še enkrat toliko vredna, kakor pa tako, ako bo blago in ljudje iz morja še le po neretviški plovbi na železnico dospelo in ravno po tistem potu zopet na morje.

tudi draga mi imena moje cesarjeve žene ali cesarjeve hčerke; zakaj v resnici prihaja že skrajni čas, da utolažim srdite bogove, ki nekaj mogočnim in preslavnim Rimljanom zdaj nesrečo, sramoto za sramoto gotovo v to kazen pošiljajo!“

„Tako je tudi! Po Vaši zapovedi storim in ponižno Vam odkrijem najdeno skrivnost. Večnost! Uganili ste imeni! Splazil sem se bil po zvijači k nočnim zborom kristjanov v katakombe; ondi se kolikor mogoče hlinil po vnanjem obnašanji kot kristjana, in — odpustite Vaša Večnost! — ogledal sem v prvi vrsti globoko v molitvi utopljeni dve ženski, v kterih sem natančno in zanesljivo spoznal Vaše Večnosti gospo soprogo, cesarico Prisko, in Vaše Večnosti hčerko, cesaričino Valerijo!“ — Izgovori in — odstopi.

Nočna truma se je že dolgo ovijala po slavnem rimskem mestu, in že se pripravlja jutranja zarija na svoje delo, ko Priska in Valerija po svojem zvestem častniku kakor navadno spremljevani vstopite po oni skrivni poti vsaka v svojo spalnico k počitku. Sladko počiva in spava srce kristjana; sladko posebno potem, ko se je ono napilo nebeške sladkosti pri Božji mizi v molitvi in pobožnosti. Sladko zatisejo se tudi našima dvema gospema utrujeni očesi k potrebnemu spanju. Telo njuno počiva, duh njuni se pa še spreha po katakombah v sveti družbi.

(Dalje prih.)

Vnanje države.

Črnogorci se počasi pripravljajo, da bodo spomladi nad Albance planili, ker nočejo o vravnavi meje ničesar vedeti. Dohaja jim strelivo na dveh krajih v deželo in sicer preko Dulcinja in preko Antivari. 6000 mož bodo oborožili, ter jih ob albanski meji nastavili, kteri bodo potem menda Albancem kazali s puško v roci, kako se meje v red devajo.

Rimski senat odobril je zahvalo, katero Lahi vladarjem in narodom ptujih držav izražajo za veliko pomoč, ki se je povsod delila na otoku Ischija lansko poletje ponesrečenim. Tiste „Oberdankovec“, ki so 20. decembra Oberdankovo oporoko po Rimu trosili in jo tudi v parlament vrgli, obsojila je sodnija na pol leta ječe in po 150 frankov globe. Obhajali so namreč obletnico Oberdankovega povišanja.

Napad na *laškega kralja*, o kterem smo pretekli teden govorili, razvil se je na jako smešno stran, ako ni naravnost iz lovčeve lantinsčine. Štirje lovci pričakovali so blizo postaje Cornetto v nedeljo zjutraj, da bi bili lov pričeli. Vsi štirje bili so le nedeljski lovci, toraj brez pisanih pravie. Orožnik Varrichio, koji je železnično progo nadzoroval, kjer se je nekoliko pozneje kraljevi lovski vlak pripeljal, jih opazi in nad njimi zaupije. Da ne bi zapadli pravici, ker ni imel nihče lovske pravice in orožnega lista, vsi štirje zbeže in eden še celo svojo s smodnikom napolnjeno steklenico proti orožniku vrže, le da bi laglje tekeli. Orožnik je streljal za njimi in lovci v varno zavetje prišedši so mu tudi s puškami odgovorili.

Na Charingcrosskem kolodvoru v *Londonu* dobili so na pustni večer tudi sumljiv zaboj, ktere ga so odmah v volniški arzenal poslali. Ko so ga odprli, so nekako 20 funtov dinamita v njem dobili, ki je bil v zvezi z uro, kakršna je bila ona, ki je razpok na viktorijinem kolodvoru povzročila. Tretjo tako mašino so pa na velikem zapadnem kolodvoru zasledili. Dinamit in mašine prišle so iz Amerike, kjer sedaj kralj vseh rovarjev in prekucahov živi, namreč glasoviti Most, ki je anarhiste na silno moč dinamita opozoril, s katero jim hoče boljših časov napraviti. Kratkovidnež! Kako predrzni so „Fenirji“, se vidi iz tega, da so v Londonu h krati tri kolodvore mislili razsuti. V zbornici poslancev je bilo o tem govorjenje, ter je Harcourt potrdil, da so vsi trije poskusi resnični dogodki. Fenirji bodo Angležem še mnogo opraviti dali.

Angleška je svojega generala Grahama v Suakimu že opozorila, da njemu prepušča odlok, ali naj se le Suakim brani pred ustaši ali pa naj se Graham vzdigne in jo proti Tokarji mahne Mahdiju nasproti. Graham pa le cinca in cinca in sam ne vé, kaj bi storil. Najbrž si mož menda ne upa zavoljo prepričlega števila vojakov. Morda mu sedaj kaj pogum poraste, ko sta 28. febr. odšla dva egipčanska batalijona pod zapovedništvom angleških častnikov proti Asuanu. Kar je pa v Suakimu nubiških črnih vojakov, se bodo poslali nazaj v Kairo in Suec, ker niso za nobeno drugo rabo, kakor za upor in takošnjih ljudi pa v vojski ne morejo rabiti. Vo-hunov je pa neki ondi toliko, da na vsak angleški korak pazijo in ga upornikom poročajo.

Iz *Sudana* se čez dolgo časa zopet enkrat čuje glas, da so ustaši tekli pred angleškimi vojaki, ki so iz Trinkitata na poti proti vodnjaku Teh, kjer se mislijo z uporniki sprijeti. Trdnjavica, iz ktere so upornike pregnali, je nekako 5 do 6 kilometrov od Trinkitata; Angleži so se ondi z 1000 možmi vtaborili. Upornikov ondi računijo na 3500 mož. Egipčanski častniki so iz službe izstopili, odkar sta angleška generala Baker in Sartorius v Trinkitat prišla. Tudi dva francoska vojna parnika priplula sta pred Suakim. Bivši guverner iztočnega Sudana, junaški Tefvik, ki mu je v egipčanski zgodovini uloga in osoda jugoslovanskega junaka Nikolaja Zrinjskega odločena bila, pisal je sledeče poslednje pismo pred svojo smrtjo: „Lakota me prisili, da moram menažo na najpičlejšo mero znižati, ktera je še mogoča, drugače bomo vsi lakote pomrli. Če nam poide živež, kar pa Bog zabrani, preden nam dojde pomoč, skušali bomo proti Suakimu prodreti, kajti mileja nam je smrt, kakor pa da bi se upornikom udajali. Svoje življenje bi lahko rešil, toda vojaška čast mi vleva osodo deliti s tovariši, ki stojé pod mojim zapovedništvom. Udali smo se v voljo Božjo in sedaj pričakujemo njegovega sklepa: „Smrt ali življenje.“ Kedive Tefvik paša je junaškega zapovednika v razsutem Sinkatu Tefvik-beja ženi obljubil dosmrtno pokojnino.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 29. februarija. (*Slovenski poslanci štajarski*) so danes g. naučnemu ministru baronu Konradu izrazili želje, zaradi slovenskega jezika na srednjih šolah na Spodnjem Štajarskem in učiteljsku v Mariboru. G. minister poslancem ni ravno naravnost odrekel prošnje, dasiravno njih želje po njegovem mnenju segajo predaleč, vendar je pa pripoznal, da se bo moralo na učiteljski pripravnici v Mariboru za slovenščino nekaj storiti, ker sprevidi

do maščevanja, želja po plačilu in hrepenenje po ljubezni cesarjevi drvi ga vun, vun iz tega njemu toliko zopernega kraja. Še so verni v molitvi vtopljeni; še se razgovarjajo vsaki za svoje potrebe z Jezusom v svojem sreč; tudi Priska in Valerija si še s sladkostjo napolnujete svoji srca pri mizi Gospodovi, ne vedé, da kmalo kmalo bo treba djansko, ne le v sreč razodeti ljubezen do Zveličarja. Pirata pa hiti iz pobožne družbe, hiti, hiti in kam? K cesarju Dioklecijanu!

„Vaša Večnost!“ *) — zakliče — „kar sem nekaj pri jutranji zariji le dozdevno opazil, tega sem se zdaj popolno prepričal. Skrivnost, veliko skrivnost sem zasledil; skrivnost, ktera pa Vaši Večnosti morebiti ne bode po volji!“

„Pa ne kako gnjezdo kristjanov?“ vpraša Dioklecijan.

„Da! da! kristjane sem opazil; in sicer iz take hiše, da se bojim Vaši Večnosti njihova imena razodeti; toda Vam pokorni služabnik storil bom tudi to, ako mi Vaša Večnost ukaže!“ — se hlini navihani Pirata, da bi tem globokeje segel po radovednosti v cesarjevo srce.

„Imenuj mi njih imena; imenuj urno — in njih vse na mah umoriti velim; naj bi bila imena

*) S to besedo so navadno pri ogovoru Rimljani pozdravljali svoje cesarje.

potrebo, da so učitelji do dobrega zmožni mater-nega jezika otrok, ki jih imajo podučevati. Kar se pa tiče slovenskih paralel na gimnazijah, rekel je, da mora, preden kaj v tem oziru vkrene, počakati in videti, kako se bodo take paralelke obnesle na Kranjskem.

Z Dunaja, 29. februarja. (*Socijalisti v Bu-dapešti. Peukert v Švici.*) Vsled izjemnih določb preselili so se tukajšnji socijalistični rogovileži s svojim listom „Zukunft“ v Budapešt, ter so od ondot razširjali svoje nevarne in škodljive nazore. Pa tudi Madjarom je začelo presedati to rovanje in „Zukunft“ je dobila tiskovno pravdo, vrednika njegovega pa so odgnali iz Budapešte, kjer nima domovinske pravice.

O Peukertu, znanem voditelji socijalistične stranke, poroča se iz Švice, da je oporekal novici, da bi imel zvezo s prekucijsko stranko v avstrijskih deželah. Temu pa Peukert ni ugovarjal, kar so mu očitali švicarski listi, da je namreč vedel za ropar-ski napad na dunajskega meščana Merstallingerja, in da je delavcem prigovarjal, naj nikar ne iščejo denarja pri takih ubožkih, kakor je Merstallinger, ampak da naj se loté bogatejših, to je, bankirjev, pri katerih se zmerom nahaja veliko denarjev. Od ljudi, ki taka načela razširjajo, se pošteni delalci pač ne morejo nadejati zboljšanja svojega stanja in žalostnih svojih razmer.

Domače novice.

(*Slovensko gledališče.*) Jutri 2. marca se bo ka-zala vdruči Raimundova igra „Zapravljevec“, ki je zadnjič tako zelo pohvaljena bila, da je tudi jutri pričakovati polnih prostorov. Pridjan ji bo še pro-log: „Raimund v Olimpu“.

(*Imenovanje.*) Deželni predsednik je imenoval vladna koncipista grofa Margheri-ja in barona M. Schönbergerja za okrajna komisarja, konceptna prak-tikanta vit. L. Rotha in Jos. Oreška pa za vladna koncipista, vse štiri le začasno.

(*Porotne sodbe*) prično se v Ljubljani v pon-deljek 3. t. m., vrsta obravnav je že razglašena. Tiskovne pravde še ni nobene vmes.

(*O novačenju.*) Deželna vlada kranjska nazna-nja, da se bodo na Kranjskem tudi letos k novače-nju klicali in za vojake potrjevali mladenči IV. vrste starosti.

(*Sneg*) je začel iti davi in gre neprenehoma ves dan, tako, da so ga po Ljubljani že vse ulice polne in taka brozga, da je za pešce hoja prav te-žavna. Sneg se je prav dobro spomnil, da je dan-es 1. dan marca. Včeraj popoldne je bilo še naj-lpeše vreme.

(*Škušnja za babice*), ktere so se izšolale s slo-venskim učenim jezikom, vršila se je dne 28. febr. pod predsedništvom e. kr. vladnega svetnika dr. vit. Stoklna, izpraševalca bila sta e. kr. vladna svetnika prof. dr. Valenta in primarij dr. vitez Bleiweis. Učenk bilo je dvanajst, 11 iz Kranjskega in 1 Šta-jarka. Vspeh bil je jako ugoden, prestalo jih je skuš-njo 5 s prav dobrim, 5 z dobrim in 2 z dostojnim vspehom.

(*Lahi so zmiraj enaki.*) Znano je, koliko La-hov si pri nas služi zaslužka nekaj z zidanjem, ne-kaj s kupčijo in posebno tudi s prodajanjem slad-karij in kostanja in ti zadnji so posebno nadležni. Večidel so to dečki, ki niso ne doma in ne nikjer drugje šole obiskovali in so potem pravi divjaki. Pa naj bi bili, da bi jih le naši ne posnemali! Pa ti pride dečko, lenoba mu je vtelesena, in začne sladkarije ponujati po laški, čeravno mu iz obraza gleda Ljubljančan. Toraj se Kranjec uči kolikor toliko laškega jezika, da prodaja laško robo, Lah pa nikdar slovenskega. To je žalostno!

(*Zaslužena nagla kazen.*) Danes popoldne je bil ta-le kratek, pa kolikor toliko mikaven prizor „za škofijo“. Tam imajo mokaerji svoje štante in marsi-kako zrno ostane tam za tičke. Zdaj je pobelil ta prostor sneg in cele kope lačnih tičkov, večidel ščin-kovcev, je priletelo s strehe ter kljuvalo po zrnih pod snegom; lačne živalice so bile prav krotke, nič se niso bale ljudi, kakor navadno. Kar se pridrvi pobalin, naredi kepo in jo vrže v lačno tropo. Tički se ostrašeni razprše, a lep ščinkoveček ostane mrtev na tleh, poba pa se smeje. Pa ne dolgo, kajti ne-nadoma čuti svoji ušesi v krepkih rokah nekega go-spoda, čegar bližajočih se korakov v snegu ni slišal,

parkrat gre glava sem ter tje, potem prileti od vsake strani še krepka zaušnica in to tako naglo, da ima poba komaj toliko duška, da zjavka. Ko je spušen, jo popiha, ljudje pa, ki so to videli, so rekli: „Prav je, samo premalo ga je še!“

Razne reči.

— Nov zvon za cerkev sv. Jožefa pri Celji je vlihl g. Hilzer v Dunajskem Novem mestu. Tehta 50 centov. Blagoslovil se bo drugo nedeljo po Veliki noči. Nedeljo pozneje, ko se tamkaj ob-haja vsako leto veliki shod, bojo toraj romarji že slišali njegov glas.

— Čč. gg. Lazaristi iz Celja obhajajo te dni sv. misijon pri sv. Križu poleg Slatine, potem pa v Slivnici poleg St. Jurja.

— Odborniki celjske okolice, kakor je „Slovenec“ naznanjal, so zahtevali od svojega žu-pana, naj razpiše odborovo sejo, v kateri se imajo razpravljati jako važne občinske zadeve. Oče Male se tej tirjavi ni mogel popolnoma ustavljati in raz-pisal je sejo, ktero so odborniki zahtevali že pred me-sec dnevi — na 24. dan marca. Med tem časom, pravi v odgovoru, se mora sam informirati o stva-reh, o katerih hočejo razpravljati odborniki. Bomo pa videli, če bo res kaj več vedel, kakor njegov pi-sar, povedati pri tej seji. Sicer so odborniki pri deželnem odboru pritožbo vložili proti takemu brez-obzirnemu ravnanju razprav občinskih odbornikov.

— V Grabovu neka žena že od 7. febr. ne-prestano spi. Zila ji pa tako pravilno bije, kakor zdravemu človeku. Neobčutljiva je popolnoma in tudi če jo kdo z šivanko zbode, se ne gane. Le tu pa tam nekoliko usta odpre in takrat ji nekaj žlic juhe dajo, toliko, da jo pri življenji ohranijo.

Telegrami „Slovenca“.

Rim, 29. febr. Ministerstvo, ki je reklo v kamori, da se strinja po vsem z Boccelijem, namerava vsled včerajšnjega glasovanja odpo-vedati se.

Berolin, 29. febr. Pri obedu pri Subarovu napil je ruski general Gurko vrli nemški ar-madi, rekši, da je poln najvišega spoštovanja. Nemški general Böhn odgovoril je z napitnico ruski armadi.

Berolin, 1. marca. „Norddeutsche Zei-tung“ oporeka odločno, da bi bil Bismark l. 1881 z nekim poljskem velemožem v Varzinu govoril o poljskim navduševanju zoper Ru-sijo, ker že 15 let ni prišel noben Poljak v Varzin.

London, 29. febr. V neki hiši ob morskem bregu so zasačili tri ljudi, pri katerih se je našlo veliko dinamita. Misli se, da so namera-vali napad na palačo pravosodstva.

London, 1. marca. Angleška vlada je skle-nila poslati vljudno pismo vladi združenih ameriškanskih držav o početji ameriškanskih državljanov, ki na Angleškem kujejo zarote, da bi z dinamitom končavali osebe in pre-moženje.

Dragi rojaki!

Pri dopolnilnih volitvah za kupčijsko in obrtnijsko zbornico zmagali so naši kandi-datje z ogromno večino. Nad tem zahvaliti se imamo v prvi vrsti narodnim volilecem, v drugi pa onim domoljubnim zaupnim možem po mestih in na deželi, kateri so s svojo de-lavnostjo in požrtvovalnostjo pripomogli, da se je toliko narodnih trgovcev in obrtnikov vdeležilo volitve.

Národní centralni volilni odbor ima pri-jetno dolžnost, zahvaliti se najtopleje vsem, ki so sodelovali pri sijajni národní zmagi.

V Ljubljani, 1. marca 1884.

Za národní centralni volilni odbor:
Dr. vit. Bleiweis-Trsteniški.

Prošnja.

Ni davno, kar smo postavili novo cerkev v Davčah, v visokih hribih gorenjskih. Ali manjka nam še za notranjo opravo tako mnogo reči, ktere revna srenja napraviti ni zmožna. Zato se obračamo na blage dobrotnike z milo, pa zaupljivo prošnjo, naj nam blagovolijo v to kaj podariti. Vsak dar se bode s hvaležnostjo sprejel, Bog pa naj ga plača z boljšimi darovi!

Tuji.

28. februarja.

Pri **Maličci:** Bertold Lampl, kupec, z Dunaja. — Janez Müller, tovarnar, iz Remscheida. — Grof in Grofinja Bonifaces, d'Askovich, iz Klemenika. — Meta pl. Frauendorf, grajšč. vdova, iz Štajarskega. — pl. Vilden Elizabeta, iz Štajarskega. — Josip Röhel, kupec, iz Kočevja.

Pri **Stonu:** Frankenberger, L. Nagy in Elija Lustig, kupei, z Dunaja. — M. Wiedewohl, kupec, iz Trsta. — Marini, kupec, iz Škofje Loke.

Pri **Bavarskem dvoru:** Josip Vatroz, — — — — — nik, iz Rašice. — Peter Veruik, mesar, iz Postojne. — — — — — iz g

Pri **Južnem kolodvoru:** Izak Premišl, izstc, potova-lee, iz Pešte. — Antou Mayer, knpč, potovalec, biharibora.

Dunajska borza.

29. februarja.

Papirna renta po 100 gld.	79 gl. 65	kr.
Sreberna	80 " 65	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	81 " 50	"
Papirna renta, davka prosta	95 " 30	"
Ogerska zlata renta 6%	121 " 70	"
" " " " 4%	90 " 40	"
" " " " papirna renta 5%	87 " 90	"
Kreditne akeije	160 gld. 306	" 60
Akeije anglo-avstr. banke	200 gld. 115	" 20
" " " " avstr.-ogerske banke	845 " —	"
" " " " Länderbanks	111 " 10	"
" " " " avstr.-oger. Lloyd v Trstu	606 " —	"
" " " " državne železnice	311 " —	"
" " " " Tramway-društva velj. 170 gl.	232 " 30	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 123	" 2b
4% " " " " 1860	500 " 135	" 50
Državne srečke iz l. 1864	100 " —	" 25
" " " " " " 1864	50 " —	" 25
Kreditne srečke	100 " 173	" —
Ljubljanske srečke	20 " 23	" —
Rudolfove srečke	10 " 20	" —
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	106 " 50	"
" " " " Ferdinandove sev.	105 " 50	"
5% štajarske zemljišč. odvez. obligac.	104 " 50	"
London	121 " 50	"
Srebro	— " —	"
Ces. cekini	5 " 71	"
Francoski napoleonid.	9 " 61	"
Nemške marke	59 " 20	"

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 9 gl. 40 kr., — domača 8 gl. 25 kr. — Rž 5 gl. 75 kr. — Ječmen 4 gl. 75 kr. — Ajda 5 gl. 90 kr. — Proso 5 gl. 75 kr. — Turšica 5 gld. 60 kr. — Oves 3 gl. 10 kr.

bruselskih klobukov

in drugih stvari od gospoda **A. Pribošiča** prevzel ter priporoča p. n. občinstvu

vsakovrstne klobuke za gospode

posebno pa: **suknene klobuke** (*Lodenhüte*) v raznih barvah, kakor **svetlo-** ali **temnorjavne**, **svetlo-** ali **temnosive**, **svetlo-** ali **temnozelenne** itd., po 2 gld. 20 kr.; **trde klobuke**, najnovejši izdelek, **rujave** ali **črne**, dobro blago, po 1 gl. 80 kr., najboljše po 2 gl. 20 kr.; **svilnate cilindre**, najfinejša roba in najlepši izdelek, po 4 gld. 50 kr.; **klobuke za dečke** po 1 gld. do 1 gld. 50 kr.; dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike kravate

(1) itd. itd. itd.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN SOKLIČ
v Ljubljani, Gledališke ulice št. 4.

Najboljša zanesljivo kaljiva

semena

kakor domača, nemška (Luzerner) detelja, vsake vrste trava, veli-kanska pesa, pravi ribniški krompir in fižol priporoča po naj-nižji ceni

IVAN PERĐAN.

Izvrstni med

(garantiran pitanec)

v plehastih škatljah po 5 kil (kila po 60 kr.), škatlja 30 kr.

se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovi plači pri

OROSLAV-u DOLENC-u,
svečarji v Ljubljani.